

Šifra modula	GEP 592	Fakultet	PMF
--------------	---------	----------	-----

Modul
GENETIKA PONAŠANJA

NASTAVNI PROGRAM

A. OPĆI PODACI

B.

Fakultet	Prirodno-matematički					
Odsjek	Biologija					
Smjer	Genetika					
Semestar	I					
Naziv modula	Genetika ponašanja					
Tip modula	Izborni predmet					
Broj kreditnih bodova	2					
Kontakt sati	Ukupno	Predavanja	Vježbe	Seminarski	Teren	Konsultacije
	40	15	15	5	-	5
Samostalni rad (sati)	10					
Obavezni prethodno položeni moduli	-					
Modul relevantan za module	-					
Nastavno osoblje	-					
– Nastavnik – nosilac modula	Prof. dr. Suvad Lelo					
– Ostali nastavnici	-					
– Asistent	-					

B. CILJEVI MODULA

Modul ima za cilj da ukaže na ulogu ponašanja u adaptiranju organizama na konkretne uslove životne sredine. Kroz isticanje uloge nasljednih faktora na varijacije u ponašanju analiziraju se efekti monogenski i poligenski determiniranog ponašanja. Značaj heritabilnosti u determinaciji ponašanja. Uloga genskih frekvencija i uloga rasprostranjenja na promjenljivost ponašanja vrste. Uloga vještačkog odabiranja na ponašanje kao i odlike odabranih (uzgojnih) linija.

C. SPECIFIČNI ZADACI MODULA

Specifični zadaci modula su:
Shvatanje uloge i značaja nasljednih faktora u determinaciji obrazaca ponašanja. Važnost metoda i pristupa u genetici ponašanja u kontekstu značaja za razumijevanje ponašanja jedinki i grupa.

D. OČEKIVANI REZULTATI NASTAVNOG PROCESA

Uspješnim savladavanjem modula studenti bi izgradili: sposobnost razumijevanja genetičkih osnova u rješavanju etoloških problema, sposobnost postavljanja bazičnih pitanja u genetici ponašanja, razumijevanje genetičke potencijala kao ishodišta određenog obrasca ponašanja te spoznali značaj genetičkih promjena na variranje ponašanja.

E. SADRŽAJ NASTAVNOG PROCESA

Br.	Nastavna jedinica	Nastavni metod	Sati rada
-----	-------------------	----------------	-----------

		P	V	S	T	K	Ukupno	Samostalno
1.	Uvod (genetika ponašanja i ponašanje životinja)	1	1	1	-	1	4	1
2.	Genetika ponašanja (pitanja i problemi)	2	2	1	-	1	6	2
3.	Genetička osnova ponašanja (monogenske i poligenske osobine)	2	2	-	-	-	4	1
4.	Parenje u srodstvu i razlike unutar genetički istovjetnih linija (metode vještačkog odabiranja)	2	2	1	-	1	6	1
5.	Selektivni uzgoj linija (mjerenje heritabilnosti i blizanačke studije)	2	2	1	-	1	6	1
6.	Ekspresija gena na ponašanje i devijantna ponašanja na primjeru čovjeka	2	2	-	-	-	4	1
7.	Odnos genetike i evolucije (Genske frekvencije i uticaj geografske varijacija na ponašanje)	2	2	1	-	1	6	2
8.	Upotreba molekularnih tehnika u analizi genetičke osnove ponašanja	2	2	-	-	-	4	1
	UKUPNO	15	15	5	-	5	40	10

F. PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE

<i>Provjera znanja – kriteriji</i>			<i>Ocjenjivanje</i>		
Kriterij	Maksimalni broj bodova	Bodovi za prolaz	Osvojeni bodovi	Ocjena	
				BiH	ECTS
Pohađanje nastave	10	8	< 55,00	5	F
Angažman u nastavi	10	5	55,00 – 64,99	6	E
Testovi ¹	20	12	65,00 – 74,99	7	D
Seminarski rad ²	30	15	75,00 – 84,99	8	C
Projekt ³	-	-	85,00 – 94,99	9	B
Pismeni završni ispit	30	15	95,01 – 100	10	A
Ukupno	100	55			

G. LITERATURA

Obavezna

1. Baker, C. (2004). *Behavioral Genetics*. American Association for the Advancement of Science and The Hastings Center, Washington.
2. Drickamer, C. L., Vessey, H. S., & Meikle, D. (1996). *Animal Behaviour: Mechanisms, ecology, evolution*. Times Mirror Higher Education Group, USA.
3. Fuller, J. L., & Thompson, W. R. (1960). *Behavior Genetics*. Wiley, New York.
4. Hadžiselimović, R., & Maslić, E. (1999). *Osnovi etologije: Biologija ponašanja životinja i ljudi*. ART Publishing, Sarajevo.
5. Tucić, N. (2003). *Evoluciona biologija*. 2. Izdanje. NNK International, Beograd.
6. Tucić, N., & Matić, G. (2005). *O genima i ljudima*. II prerađeno izdanje. Centar za primijenjenu psihologiju, Beograd.